

ligt betryggede. — Men jeg skal nu tillade mig, inden vi gaar over til at ende disse Forhandlinger, baade for ærede Medlemmer af Thinget og for Andre, som virkelig oprigtigt interessere sig ikke for et bestemt Theater men for dramatisk Kunst i Almindelighed og for den danske Kunst i Særdeleshed, at omtale de uhyre Modsigelser, hvorpaa hele den nuværende Ordning berover. Jeg vil stille mig paa de ærede Valeres Standpunkt, som have sagt, at det kongelige Theater er en national Kunstanstalt til Udbredelse af Dannelse og Smag. Naar jeg siger dette, kan der vist ikke godt bruges et høiere og ædlere Udtryk for, hvad der udgaaer fra det kongelige Theaters Virksomhed. Gaaer jeg nu ud fra, at dette er sandt, og at denne Anstalt skal understøttes, er det en Modsigelse, at Anstalten ikke vil underkaste sig de samme Love og den samme Styrelse, som al anden Virksomhed i Staten nødvendigviis maa underkaste sig. Det er en Modsigelse, at denne Dannelsesanstalt, denne Kunstanstalt ikke vil finde sig i at blive bestyret paa samme Maade og under de samme Forhold som Universitetet, som alle de andre Anstalter i Landet. Dette træffer nu Bestyrelsesmaaden, men der er mange flere Modsigelser. Det er en Modsigelse, at det, man kalder: dansk-national-dramatisk Kunst, efter Commissionens Betænkning skal understøttes ved Midler, der ikke ere dansk-national Kunst, at dansk-national-dramatisk Kunst ikke kan bestaae uden Operaen, der i den højeste Grad er cosmopolitisk, og hvorefter der kun er en umaadelig ringe Deel, der er dansk-national — at hele dette store Apparat nødvendigviis maa tages med, for at den dansk-nationale Kunst kan bestaae. Hvad Balletten angaaer, saa vil jeg tiltræde den Anskuelse, at naar man har en Mand som den nuværende Directeur, saa maa man yde ham en virkelig Anerkjendelse ved at understøtte den Ballet, som han virkelig har frembragt, og som jeg mener staaer fuldstændig ved Siden af, ja over Alt, hvad der i den Henseende hydes i andre Lande, men det er dog alligevel en Modsigelse, at disse to Kræfter

skulle tages i Brug og nødvendigviis maa tages med, for at den virkelig dansk-nationale Kunst, den, som de Herrer i saa høie Toner have omtalt, kan bestaae. Men Modsigelsen bliver endnu større. Er det sandt, at den dansk-nationale dramatiske Kunst har en saa stor Indflydelse paa Folket, saa er det ogsaa en stor Modsigelse ved Privilegier at binde denne dansk-nationale Kunst til Bygningen paa Kongens Nytorv og forbyde, at den kommer til Gyldighed paa andre Steder i Landet. Det er en Modsigelse at binde f. Ex. Holbergs og Heibergs Mesterværker udelukkende til denne Anstalt og forbyde, at de paa andre Steder komme Folket tilgode. Dertil kommer endnu en, som det forekommer mig, heller ikke uvæsentlig Betragtning, og det er den, at man paa samme Tid, som man vil understøtte det kongelige Theater for at fremme Smag og Dannelse i Folkelivet, indskrænker Udgangen til Theatret derved, at mange af de billige Pladser ere tagne bort, og dette har man gjort paa samme Tid, som der er aabnet andre Skuepladser omkring i Hovedstaden. Skal man imidlertid igjennem samtlige Underaacters Bidrag vedligeholde en saadan national Kunstanstalt, saa bør man ogsaa sørge for, at der er saa mange billige Pladser i Theatret, at ogsaa den mindre bemidlede Deel af Folket kan komme til at nyde Godt af en Dannelse, som man anseer for at være saa vigtig for Folkelivet. — Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Ville) udtalte i meget stærke Udtryk, at man burde lønne de forskellige dramatiske Kræfter, baade dem, der udføre Skuespillene, og dem, der skrive dem, meget høiere, end det er foreslaaet i Commissionens Betænkning og i Lovforslaget. Der er talt om, hvormange Tusinde Daler om Aaret der behøves for at føre et Liv, som det bør føres i en Hovedstad som vor. Jeg mener nu, at det er urigtigt at benytte denne Leilighed til at nære den Slags Følelser og de Begjæringer, der knytte sig dertil; thi disse ville alligevel i rigeligt Maal komme tilstede. Det er vist langt mere overensstemmende med bort hele danske Folkeliv og med Tilstanden i